

Toelichting Regeling toegang individuele jeugdhulp De Wolden

De gemeenteraad heeft het vaststellen van nadere (procedure) regels gedelegeerd aan het college. Het college stelt bij nadere regeling regels met betrekking tot de voorwaarden voor toekenning en de wijze van beoordeling en de afwegingsfactoren bij een individuele voorziening. Ook kunnen nadere regels gesteld worden over de toekenning van een pgb. We zijn gebonden aan wat hierin staat en we mogen er niet van afwijken, tenzij er zeer bijzondere omstandigheden zijn. Anderzijds is de jeugdige of zijn ouder er ook aan gebonden. We spreken daarom over een regeling en niet over beleidsregels.

Op grond van de Jeugdwet kan de jeugdige of zijn ouder onder voorwaarden kiezen voor een pgb in plaats van zorg in natura (ZIN). In deze regeling is vastgelegd welke procedurele eisen gelden voor de toegang tot jeugdhulp en de rechten en plichten welke gelden rondom een persoonsgebonden budget (pgb).

Algemeen kader jeugdhulp

Jeugdhulp is een breed begrip. Niet alle hulp aan jeugdigen onder valt onder jeugdhulp. Ouders en het sociaal netwerk van kinderen doen al veel zelf om kinderen (met en zonder diagnoses) te helpen met opgroeien. Zo wordt van ouders verwacht dat zij kinderen helpen deelnemen aan het maatschappelijk verkeer, hen stimuleren zo zelfstandig mogelijk te functioneren en bijvoorbeeld toezicht houden zodat kinderen niet in gevaarlijke situaties komen.

Deze regeling gaat over jeugdhulp waar een verwijzing voor nodig is, een individuele voorziening. Deze jeugdhulp is niet vrij toegankelijk. Verwijzers hebben de taak de toegang tot (gespecialiseerde) jeugdhulp te bewaken, om te voorkomen dat jeugdigen en gezinnen onnodig in de jeugdhulp terecht komen én om ervoor te zorgen dat de (gespecialiseerde) jeugdhulp goed beschikbaar en bereikbaar is voor jeugdigen en gezinnen die het echt nodig hebben. We gunnen jeugdigen een 'zo normaal mogelijk' leven, met zoveel mogelijk respect voor de zelfstandigheid van gezinnen.

Voorbeeld 1:

Jan is acht jaar. Hij is gediagnosticeerd met ADHD. Hij raakt heel snel afgeleid en moet steeds aangespoord worden tijdens zijn ochtendritueel. Gedurende de ochtend heeft hij begeleiding nodig om te zorgen dat hij op tijd naar school fietst. Moeder biedt deze begeleiding nu voor ze naar haar werk gaat. Ze vraagt een persoonsgebonden budget aan, om zichzelf in te kopen als begeleider.

De aanvraag wordt afgewezen, omdat het toekennen van een persoonsgebonden budget voor Jan niets bijdraagt aan zijn ontwikkeling. Moeder is immers zelf in de gelegenheid om de zorg te bieden; er is geen jeugdhulp nodig.

In de Jeugdwet is het wettelijk recht op zorg vervangen door zorgplicht. Dit betekent dat iemand met een probleem of diagnose niet automatisch zorg hoeft te krijgen. Er wordt allereerst uitgegaan van de eigen kracht van de jeugdige of zijn ouders. Er wordt gekeken naar wat er nodig is voor een jeugdige en diens gezin, niet naar waar men recht op heeft. De hulpvraag is daarbij leidend. Het hebben van een diagnose biedt geen garantie op jeugdhulp. Tegelijk is jeugdhulp niet alleen beschikbaar voor jeugdigen met een diagnose.

De gemeente stelt dat jeugdhulp actief dient bij te dragen aan de ontwikkeling van de jongere of jeugdige. Het is in het belang van de jeugdige en diens gezin dat de jeugdhulp – waar mogelijk – werkt aan het vergroten van de zelfredzaamheid, zodat de jeugdige en diens gezin het zo snel mogelijk weer zelf kunnen. Waar nodig wordt jeugdhulp langdurig en intensief ingezet. De gemeente treft daarom alleen een voorziening als de jeugdige en zijn ouders er op eigen kracht niet uitkomen.

Voorbeeld 2:

*Jayde is veertien jaar. Ze zit op het voortgezet onderwijs. Ze doet de theoretische leerweg (TL). Jayde is gediagnosticeerd met ADHD. Ze vindt het erg lastig om haar dagelijkse taken, waaronder haar huiswerk, te plannen. Haar kamer is een rommel en ouders moeten haar voortdurend vragen of haar huiswerk wel af is. Tijdens het maken van haar huiswerk raakt ze afgeleid en kijkt ze veel op haar telefoon. Ouders vinden het vervelend om iedere dag strijd te hebben met Jayde over bovenstaande onderwerpen. Ze vragen daarom jeugdhulp aan, zodat iemand Jayde kan helpen met het bijhouden van haar kamer en het plannen en maken van haar huiswerk. De aanvraag wordt afgewezen, om verschillende redenen:
Er is hier sprake van 'normaal' (maar mogelijk 'lastig') pubergedrag. Het feit dat Jayde gediagnosticeerd is met ADHD is niet leidend bij het behandelen van de zorgvraag;
Het plannen en maken van huiswerk valt niet onder de Jeugdwet. Hulp hierbij wordt daarom niet vergoed.*

Ouders en Jayde zijn niet geholpen met de afwijzing. Er wordt daarom gekeken of er iemand in het netwerk van het gezin bereid is om Jayde te helpen. Is dat niet het geval, dan is er mogelijk een vrijwilliger of een maatje die een rol kan spelen. Zodoende wordt er gezocht naar een oplossing, zonder hiervoor jeugdhulp toe te kennen.

Voorbeeld 3:

Bert is een jongen van veertien jaar. Hij zit op het voortgezet onderwijs. Hij doet de HAVO. Bert raakt erg in paniek als hij het overzicht verliest. Dit resulteert in angsten en het fysiek verstijven van het lichaam. Als Bert in paniek raakt, kan hij gaan huilen, schreeuwen of verstijfd op de grond gaan liggen. Dit is zijn manier om zich te uiten. Bert heeft veel last van de onrust in zijn leven. Ouders vragen jeugdhulp aan, zodat iemand samen met Bert kan zorgen voor overzicht in zijn leven. De zorg wordt toegekend. Daarnaast is er sprake van behandeling, om Bert te helpen bij zijn emotieregulatie en om te onderzoeken of er sprake is van psychiatrie.

Financiële kracht speelt ook een rol bij het beoordelen van de eigen kracht van een gezin. Voor de nieuwe Jeugdwet in 2015, was de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (Awbz) van kracht. Persoonsgebonden budgetten voor jeugd werden uit die wet betaald. De uren werden berekend op basis van 'bovengebruikelijke zorguren'. Ouders kochten zichzelf in als begeleiders voor hun kinderen, om zodoende thuis te blijven om voor hun kinderen te zorgen. De nieuwe Jeugdwet zet in op het vergroten van de eigen kracht van gezinnen, alsook het stimuleren van maatschappelijke participatie. Dit betekent dat ouders vooralsnog zelf verantwoordelijk zijn voor het gezinsinkomen. Gemeenten zullen en mogen ouders en/of naasten nooit vragen te stoppen met werken om voor kinderen te zorgen. Ouders kunnen daar wél zelf voor kiezen, als dit in hun geval financieel mogelijk is. Is het voor ouders lastig om te werken omdat er bijvoorbeeld geen passende opvang wordt gevonden, dan denkt gemeenten De Wolden graag mee om tot een oplossing te komen. Bovendien is het van belang dat inzet van jeugdhulp iets toevoegt of actief bijdraagt aan de ontwikkeling van een jeugdige (zie voorbeeld 1).

Voorbeeld 4:

Gijs is tien jaar. Hij heeft het syndroom van Down. Hij heeft een broertje van zes. Ouders vinden het lastig om hun aandacht te verdelen tussen Gijs en zijn broertje, omdat Gijs vanwege zijn beperking veel zorg vraagt. Daarom gaat Gijs om de week een nacht uit logeren bij zijn opa en oma. Ouders vragen een PGB aan om opa en oma te betalen voor de logeerweekenden. De aanvraag wordt afgewezen, omdat het gezin het probleem binnen het eigen netwerk kan oplossen. Gemeente De Wolden gaat er vanuit dat familieleden elkaar helpen zonder daar een financiële vergoeding voor te vragen. Kosten voor eten en drinken zouden ouders ook maken als Gijs thuis zou slapen. Er wordt daarom verwacht dat men in onderling overleg tot een oplossing komt.

Voorbeeld 5:

Gijs is tien jaar. Hij heeft het syndroom van Down. Hij heeft een broertje van zes. Ouders vinden het lastig om hun aandacht te verdelen tussen Gijs en zijn broertje, omdat Gijs vanwege zijn beperking veel zorg vraagt. Ouders hebben een beperkt sociaal netwerk. In het netwerk, is er niemand die Gijs structureel kan of wil opvangen. Ouders vragen daarom logeeropvang aan. Samen met ouders wordt er gezocht naar een geschikte logeerplek voor Gijs. Er wordt gekeken naar een voorliggende of specialistische plek, afhankelijk van de behoeften van Gijs.

Voorbeeld 6:

Linn is zeven jaar. Ze is gediagnosticeerd met PDD-nos. Ze gaat naar het speciaal onderwijs. De moeder van Linn is van mening dat Linn niet naar een reguliere opvang kan. Ze heeft daarom haar baan opgezegd om fulltime voor Linn te zorgen. De moeder van Linn vraagt een PGB aan om zichzelf als begeleider in te kopen. Ze wil zo haar verloren salaris compenseren. De indicatiesteller van de gemeente onderzoekt eerst hoe en of Linn wél gebruik kan maken van (aangepaste/gespecialiseerde) opvang. Het sociale netwerk wordt ook als mogelijkheid onderzocht. Is er een vorm van opvang mogelijk, dan wordt er geen PGB toegekend. Daarna onderzoekt de indicatiesteller of het gezin in de financiële problemen komt, nu moeder deze keuze heeft gemaakt. Is dat niet het geval, dan wordt er geen persoonsgebonden budget toegekend. Is dat wél het geval, dan wordt er een persoonsgebonden budget toegekend. Bij het vaststellen van het budget wordt overigens geen rekening gehouden met het voorgaande salaris van moeder, maar met de doelen van Linn. Wel is er de voorwaarde dat er jaarlijks wordt onderzocht of Linn vorderingen maakt en wel gebruik kan maken van reguliere opvang. Waar mogelijk wordt het leven van Linn 'zo normaal mogelijk'. Als er geen of minimale vorderingen worden gemaakt, wordt met ouders besproken of professionele hulpverlening mogelijk passender is, zodat Linn alle kansen krijgt om met begeleiding te leren en te werken aan doelen.

Maatwerk

Jeugdhulp gaat over jeugdigen en gezinnen, elk met een eigen verhaal. Het is daarom niet mogelijk en wenselijk om elk gezin in vastgesteld beleid te laten passen. Dit is wel de leidraad. Echter, in uitzonderlijke gevallen kan er gekozen worden voor een maatwerkvoorziening, bijvoorbeeld ter voorkoming van een uithuisplaatsing. De indicatiesteller van de gemeente denkt graag mee over een passende oplossing voor specifieke jeugdigen en gezinnen.

Artikelsgewijze toelichting:

Artikel 1. Begripsbepalingen

In dit artikel worden de in deze regeling gebruikte begrippen toegelicht. Ten overvloede is ook vermeld dat de begrippen uit de verordening en de wet van toepassing zijn, dit om eventuele twijfel daarover bij de uitvoering te voorkomen.

Verder wordt waar mogelijk gesproken over de jeugdige of zijn ouder of zijn ouders, conform de modelverordening van de VNG. In die modelverordening staat daarover het volgende in de toelichting:

In de verordening gebruiken we de begrippen jeugdige of zijn ouder en ouder overeenkomstig de Jeugdwet, indien mogelijk aangeduid algemeen als 'jeugdige of zijn ouder en ouders' en specifiek veelal als 'de jeugdige of zijn ouder of zijn ouders'. Gebruik van 'of' impliceert ook de betekenis 'en'. Met de aanduiding 'de jeugdige of zijn ouder of zijn ouders' bedoelen we dus: de jeugdige of zijn ouder (van bijvoorbeeld 16 jaar of ouder) zelfstandig, de jeugdige of zijn ouder met een of beide ouders (in de definitie van artikel 1 van de wet: de gezaghebbende ouder, adoptiefouder, stiefouder of een ander die een jeugdige of zijn ouder als behorend tot zijn gezin verzorgt en opvoedt, niet zijnde een pleegouder) (bij een jeugdige of zijn ouder tussen de 12 en de 16 jaar), of de ouders namens de jeugdige of zijn ouder (bij een jeugdige of zijn ouder jonger dan 12 jaar).

In het artikel wordt ook gesproken over geregistreerde of niet-geregistreerde professionals. Onder geregistreerde professionals verstaan we jeugdhulpverleners die geregistreerd zijn in het SKJ, BIG of NVO register. Onder niet geregistreerde professionals verstaan we jeugdhulpverleners met een (jeugd)opleiding die passend is bij de jeugdhulp die de jeugdhulpverlener biedt en noodzakelijk is om de gewenste resultaten van de in te zetten jeugdhulp te behalen.

Artikel 2. Toegang jeugdhulp via de gemeente, melding hulpvraag

We kiezen er voor dat iedereen zich met een hulpvraag kan melden, dus niet alleen de ouder of de jeugdige of zijn ouder. Het kan ook gaan om een professional of iemand uit de sociale omgeving van de jeugdige of zijn ouder. De (hulp)vraag kan betrekking hebben op alle leefgebieden van de jeugdige.

Omdat het belangrijk is de drempel voor een hulpvraag zo laag mogelijk te houden, is ervoor gekozen dit vormvrij te houden. Het college heeft bepaald dat een hulpvraag telefonisch, per mail en per post kan worden gemeld en dat hulpvragen die op een andere wijze binnenkomen ook worden opgepakt. Vragen die gemeld worden bij loketten van de gemeente worden doorverwezen naar het Centrum voor Jeugd en Gezin (hierna: CJG). Het inrichten van een dergelijk informatie en advies punt is een wettelijke verplichting. Veel vragen worden zoveel mogelijk door de medewerkers van het CJG zelf afgehandeld, door de vragen te beantwoorden of te verwijzen naar algemeen beschikbare ondersteuning. Daarmee worden aanvragen voor individuele jeugdhulp zoveel mogelijk voorkomen.

Voor spoedeisende gevallen buiten kantooruren is in de regio een bereikbaarheidsdienst ingericht. Telefoontjes aan het CJG worden buiten kantooruren doorgeschakeld.

Met de termijn 'binnen drie werkdagen en anders zo spoedig mogelijk' bedoelen we dat we bij het merendeel van de hulpvragen binnen één werkdag contact opnemen. In dat contact handelen we de vraag, afhankelijk van zijn aard, direct af of vertellen we hoe de vraag verder afgehandeld zal worden.

Wie moet een aanvraag ondertekenen?

Jonger dan twaalf: de gezaghebbende ouder(s) (indien niet anders is bepaald, beide ouders). Indien slechts één ouder bij een intake aanwezig is moet de hulpverlener zich ervan verzekeren dat de andere ouder instemt.

Tussen twaalf en zestien jaar: toestemming van de gezaghebbende ouder(s) (indien niet anders is bepaald, beide ouders) en het kind.

Zestien jaar en ouder: zelf bekwaam, alleen toestemming kind is voldoende.

(Voor het wettelijk kader zie artikel 7.3.4 van de Jeugdwet)

Als beide ouders gezag hebben, moeten beide ouders tekenen/instemmen als jeugdhulp moet worden ingezet. Wat nu als 1 van de ouders dit weigert? Wat kunnen we dan? Wat mogen we dan?

Drie situaties:

Vertegenwoordiging van jongeren jonger dan twaalf jaar;
Vertegenwoordiging van jongeren tussen twaalf en zestien jaar;
Vertegenwoordiging van jongeren van zestien jaar en ouder.

Kortweg komt het hierop neer:

In de leeftijdscategorie tot twaalf jaar kan het dubbele toestemmingsvereiste opzij worden geschoven indien dit in strijd is met de zorg voor een goede hulpverlening. In sommige situaties kan de weigering van één dan wel beide ouders in de wind worden geslagen. Hierover is wel bepaald dat het moet gaan om uitzonderlijke gevallen. Een concrete situatie is daar dus niet voor te geven: er zal steeds een afweging gemaakt moeten worden tussen de weigering van (één van) de ouders en het belang van het kind. Dit wel vastleggen met datum en tijd.

In de leeftijdscategorie vanaf twaalf tot zestien jaar zijn er twee situaties waarin een kind tegen de wil van de ouder(s) jeugdhulp kan krijgen:

Wordt jeugdhulp niet verleend dan heeft dit ernstig nadeel voor het kind als gevolg, of Het kind maakt zelf een weloverwogen beslissing om toch jeugdhulp te ontvangen.

Zestien jaar en ouder is het kind zelf bevoegd.

Bij een kind van 16 jaar en ouder is deze o.g.v. 7.3.5, lid 1 Jeugdwet zelf bevoegd om toestemming te verlenen voor jeugdhulp:

Een minderjarige die de leeftijd van zestien jaar heeft bereikt, is bekwaam tot het verlenen van toestemming voor de verlening van jeugdhulp ten behoeve van zichzelf, alsmede tot het verrichten van rechtshandelingen die daarmee onmiddellijk verband houden. Als een ouder geen toestemming geeft, maakt dat dus in principe geen verschil.

Waar de wet nog een 'escape' geeft voor hulpverleners indien zorg voor kinderen jonger dan 12 en kinderen in de leeftijdscategorie van 12 tot 16 wordt geweigerd (artikel 7.3.4, lid 2 en 7.3.15, lid 4), kent de wet deze niet voor kinderen met een leeftijd van 16 jaar of ouder. Geeft een kind van 16 jaar of ouder geen toestemming, dan is daar dus weinig aan te doen

Artikel 3. Vooronderzoek

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 4. In gesprek/het onderzoek

De gemeente heeft een gemeentelijke toegang aangesteld. Alle indicatiestellers van deze gemeentelijke toegang hebben een (ortho)pedagogische achtergrond. Zij staan

geregistreerd in het Kwaliteitsregister Jeugd (SKJ). Het team indicatiestellers heeft de mogelijkheid tot overleg met een gedragswetenschapper. Dit team beoordeelt de aanvragen.

Het onderzoek naar de aanvraag wordt gedaan aan de hand van een brede intake/het gesprek. De indicatiesteller van de gemeentelijke toegang gaat naar het gezin toe om vragen op meerdere levensgebieden te inventariseren.

Het bewaken van de zelfredzaamheid van gezinnen, alsook het toewijzen van zorg aan de jeugdigen en gezinnen die het hard nodig hebben, vraagt een kritische blik van de wettelijke verwijzers. De volgende vragen zijn daarbij van belang om een goede analyse te doen:

- Wat is er precies aan de hand?;
- Is er sprake van een problematische situatie? Voor wie is het een probleem?;
- Waar mogelijk: is er al geprobeerd om het probleem op te lossen in het eigen netwerk?;
- Waar mogelijk: is er al geprobeerd om het probleem op te lossen in het voorliggend veld?;
- Past deze hulpvraag binnen de kaders van de Jeugdwet? Zo nee: welke wet en/of oplossing is wel passend?
- Hoe zorgen we dat de jeugdige en het gezin zelf weer verder kunnen met de oplossing?

Als de indicatiesteller de indruk heeft dat het onvoldoende lukt om een inschatting te maken van de problematiek, kan de verwijzer als voorwaarde stellen dat een onafhankelijk behandelaar onderzoek doet naar het welzijn en de ontwikkelingsmogelijkheden van de jeugdige en diens gezin. Met onafhankelijk wordt bedoeld dat het geen behandelaar is die bij het gezin betrokken is of was. Het college kan daarom, bij twijfel over de problematiek, ontwikkelingsmogelijkheden, krachten en beperkingen van de jeugdige, in aanvulling op het gesprek (diagnostisch) advies opvragen bij een onafhankelijke behandelaar.

De identiteit van de jeugdige moet vastgesteld worden. Mocht worden afgezien van het gesprek dan dient de identiteit van de jeugdige op andere wijze te worden bepaald indien er wordt verwezen naar interventieniveau 4 of hoger. Het is belangrijk dat de professional vastlegt dat hij de identiteit heeft vastgesteld. Indien dit niet gebeurt is moet hij kunnen uitleggen welke overweging daaraan ten grondslag lag. Dat kan bijvoorbeeld wanneer er geen aanvraag is gedaan maar het college in het belang van de jeugdige besluit tot het toekennen van individuele jeugdhulp zonder aanvraag.

In het gesprek kan de jeugdige of zijn ouder een ondersteuner meebrengen, als hij dat wenst.

Om te benadrukken dat er waarde wordt gehecht aan het familiegroepsplan, is expliciet opgenomen dat wanneer dit is opgesteld, dit onderdeel uitmaakt van het onderzoek tijdens gesprek. Het college verstrekt hiervoor, als dat gewenst is, een basisformulier.

De gemeente onderzoekt of een voorziening in natura (ZIN) of een persoonsgebonden budget (PGB) de meest passende oplossing biedt voor de hulpvraag. Een jeugdige vraagt jeugdhulp aan. Een voorziening in natura of als PGB is geen doel op zich en mag niet leidend zijn bij het bepalen van de juiste zorgaanbieder.

Een persoonsgebonden budget (PGB) wordt gebruikt om jeugdhulp in te kopen. Dit geeft de budgethouder (de jeugdige en/of ouders namens de jeugdige) de vrijheid om zelf zorg in te kopen. Dit betekent dat de budgethouder verantwoordelijk is voor het controleren van de kwaliteit van de zorgverlener, alsook voor de budgetadministratie. Er zijn diverse voorwaarden gesteld aan het gebruik van een PGB. Het is van belang dat de

budgethouder deze voorwaarden kent. Bij oneigenlijk gebruik van het budget en/of fraude, kan de gemeente overgaan tot terugvordering van het budget. Betreffende jeugdige en diens gezin stellen samen met de jeugd- en gezinswerker vast waar het budget wel en niet voor gebruikt mag worden.

Bij zorg in natura heeft de gemeente afspraken gemaakt met zorgaanbieders over te leveren jeugdhulp. De gemeente stelt kwaliteitseisen waar de aanbieder aan moet voldoen om een contract te krijgen. De gemeente regelt de administratie en beoordeelt de kwaliteit van de aanbieder. De jeugdige en diens gezinnen kunnen niet aansprakelijk worden gehouden voor oneigenlijk gebruik en/of fraude door de zorgaanbieder.

Voorbeeld 6:

Roos is vijftien jaar. Ze vindt het lastig om vrienden te maken en voelt zich vaak alleen. Ze heeft hierdoor last van depressieve klachten. Om te leren hoe ze contact kan leggen met anderen, wil ze graag naar een dagbestedingsplek. Roos heeft een goed gevoel bij zorgboerderij de Flierefluiter, maar deze zorgboerderij heeft geen contract met gemeente De Wolden. Ouders mogen, namens Roos, een PGB gebruiken om dagbesteding in te kopen bij de Flierefluiter. Het doel van de dagbesteding is om Roos te laten oefenen, zodat ze hopelijk op termijn geen dagbesteding meer nodig heeft.

Artikel 5. Afspraken over pgb

Bij het bespreken van de mogelijkheid voor een aanvraag van een pgb in het gesprek wordt de jeugdige of zijn ouder ook gewezen op de verplichtingen die een pgb met zich meebrengen. Afspraken over de inzet van een pgb worden vastgelegd in het verslag van het onderzoek of in een persoonlijk plan(basisformulier), dat dan deel uitmaakt van het verslag.

In het basisformulier moet aangegeven worden welke ondersteuning met het pgb wordt ingekocht. Daarbij moet aangegeven worden welke zorg dit betreft, hoeveel uur per week en gedurende welke periode deze zorg wordt ingezet. Bij de gegevens over wie de zorg levert, kan gedacht worden aan de NAW gegevens van de zorgverlener of bijvoorbeeld het KvK nummer.

Het basisformulier moet ook duidelijkheid geven over de pgb vaardigheid van de jeugdige. Een PGB voor een jeugdige of zijn ouder betekent ook verantwoordelijkheden voor de jeugdige of zijn ouder. Het gaat daarbij over (niet limitatief):

- Goed budgethouderschap
- Inzicht in hulpvraag
- Duidelijkheid over keuze hulpaanbieder
- Goed werkgever/opdrachtgeverschap
- Financiële bekwaamheid en situatie

Ook dient in het basisformulier aan de orde te komen waarom ZIN niet passend is.

Uit het persoonlijk plan moet ten slotte blijken hoe de kwaliteit van de in te zetten zorg wordt gewaarborgd. Uit de wet en de toelichting blijkt dat dit getoetst moet worden aan de criteria veiligheid, doeltreffendheid en cliëntgerichtheid. Hiervoor is in regionaal verband het Drents kwaliteitskader ontwikkeld. Gemeente De Wolden sluit hierbij aan. Dat betekent dat de jeugdhulp die ingezet wordt met een pgb aan deze kwaliteitscriteria moeten voldoen. Uit het persoonlijk plan moet blijken dat zorg die ingezet wordt voldoet aan de kwaliteitscriteria.

A. *Kwaliteitscriteria (niet-)geregistreeerde professionele jeugdhulpverleners*

Uit het persoonlijk plan blijkt of uit onderzoek door het college is gebleken dat:

Veiligheid

- o De hulpverlener de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling geïmplementeerd kent en gebruikt
- o De hulpverlener een veilige ondersteunings/behandel/leefomgeving biedt
- o De hulpverlener incidenten en calamiteiten meldt en opvolgt
- o De hulpverlener veiligheid systematisch bespreekt (bijvoorbeeld met jeugdige of zijn ouder en hun verwanten)
- o De hulpverlener bij de in te zetten hulp rekening houdt met veiligheidsrisico's
- o De hulpverlener een plan heeft hoe te handelen als er een onveilige situatie ontstaat
- o Voor alle hulp of begeleiding duidelijk is wie bevoegd en bekwaam is om wát uit te mogen voeren
- o De hulpverleners beschikken over een actuele en passende VOG
- o Afspraken over het eventueel gebruik van apparaten zijn vastgelegd.
- o Gemaakte afspraken en de wijze van communiceren duidelijk en vastgelegd zijn
- o De hulpverlener op de hoogte is en voldoet aan de op de dienstverlening van toepassing zijnde landelijke kwaliteitsstandaarden
- o De hulpverlener de regels rondom privacy kent ten toepast
- o Indien van toepassing: afspraken over en de wijze van vervoer naar en van de locatie vastgelegd en duidelijk zijn, rekening houdend met beperkingen van de jeugdige of zijn ouder en de bijbehorende risico's
- o Indien van toepassing: het duidelijk is wie verantwoordelijk is voor het toedienen van medicijnen en hoe de uitgifte ervan geregeld is

Doelmatigheid

- o De hulpverlener beschikt over en gebruik maakt van een gecertificeerd kwaliteitsmanagementsysteem, bijvoorbeeld ISO, HKZ, Kwaliteitswaarborg zorgboerderijen of Keurmerk ZZP-ers Thuiszorg
- o De hulpverlener beschreven heeft hoe ze als organisatie/professional vorm geeft aan doelen op het gebied van zelfredzaamheid/meedoen, mentaal gezond zijn en/of gezond opgroeien.
- o De hulpverlener zoveel mogelijk werkt met bewezen effectieve interventies.
- o De hulpverlener actief afstemd met andere hulpverleners (één-gezin-één-plan-één-regisseur)
- o De hulpverlener aan deskundigheidsbevordering doet

Doeltreffendheid

- o De hulpverlener het behalen van de afgesproken resultaten uit het ondersteuningsplan centraal stelt
- o Er periodieke evaluatie plaats vindt tussen jeugdige of zijn ouder en hulpverlener, en eventueel tussen beroepskrachten onderling. De gemaakte afspraken worden regelmatig besproken met de jeugdige of zijn ouder en zo nodig bijgesteld
- o De hulpverlener cliënttevredenheid meet en de uitkomsten ervan gebruikt voor verbetering van de kwaliteit van jeugdhulp
- o De hulpverlener structureel werkt aan kwaliteitsverbetering

Cliëntgerichtheid

- o De hulpverlener samen met de jeugdige of zijn ouder een ondersteuningsplan opstelt, waarin in ieder geval de vraag, behoefte, wensen en doelen van de jeugdige of zijn ouder zijn vastgelegd
- o De hulpverlener met de jeugdige of zijn ouder een contract of de samenwerkingsovereenkomst opstelt waarin inhoud en tijdsbesteding en de afspraken over de momenten van de dag waarop de hulp en/of zorg wordt uitgevoerd zijn vastgelegd. Een contract of samenwerkingsovereenkomst is altijd ondertekend en het document is niet ouder dan 1 jaar
- o De hulpverlener bij eventuele beëindiging van hulp en of zorg een beroep kan worden gedaan op een professionele instantie / vangnet.

- o De hulpverlener doelen uit het ondersteuningsplan evalueert, dat het duidelijk is wanneer deze evaluaties plaats vinden en dat verbeterpunten worden opgepakt
- o De hulpverlener afspraken en beleid over privacy heeft vastgelegd en naleeft
- o De hulpverlener dat een klachtenregistratie en een onafhankelijke klachtencommissie heeft ingericht
- o De hulpverlener ervoor zorgt dat jeugdige of zijn ouder de klachtenprocedure kennen en in staat zijn hun klachten te uiten
- o De hulpverlener voorafgaand aan de uitvoering van de jeugdhulp dat jeugdigen of hun ouders geïnformeerd worden over algemene zaken, klachtenregeling, en vertrouwenspersoon

Leefklimaat

- o De fysieke leefomgeving schoon, veilig en passend is voor de jeugdige of zijn ouder
- o Het leefklimaat geschikt is voor de leeftijd en de ondersteuningsbehoefte van de jeugdige of zijn ouder

B. *Kwaliteitscriteria naasten*

Uit het persoonlijk plan blijkt of uit onderzoek door het college is gebleken dat:

Veiligheid

- o De hulpverlener de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling geïmplementeerd kent en gebruikt
- o De hulpverlener een veilige ondersteunings/behandel/leefomgeving biedt
- o De hulpverlener incidenten en calamiteiten meldt en opvolgt
- o De hulpverlener veiligheid systematisch bespreekt (bijvoorbeeld met jeugdige of zijn ouder en hun verwanten)
- o De hulpverlener een plan heeft hoe te handelen als er een onveilige situatie ontstaat
- o Voor alle hulp of begeleiding duidelijk is wie bevoegd en bekwaam is om wát uit te mogen voeren
- o De hulpverleners beschikken over een actuele en passende VOG
- o Afspraken over het eventueel gebruik van apparaten zijn vastgelegd.
- o Gemaakte afspraken en de wijze van communiceren duidelijk en vastgelegd zijn
- o De hulpverlener op de hoogte is en voldoet aan de op de dienstverlening van toepassing zijnde landelijke kwaliteitsstandaarden
- o De hulpverlener de regels rondom privacy kent ten toepast

Doelmatigheid

- o Gewerkt wordt met een passend ondersteuningsplan en dat hierover actieve afstemming plaatsvindt met andere hulpverleners (één-gezin-één-plan-één-regisseur)

Doeltreffendheid

- o De hulpverlener het behalen van de afgesproken resultaten uit het ondersteuningsplan centraal stelt
- o Er periodieke evaluatie plaats vindt tussen jeugdige of zijn ouder en hulpverlener, en eventueel tussen beroepskrachten onderling. De gemaakte afspraken worden regelmatig besproken met de jeugdige of zijn ouder en zo nodig bijgesteld
- o De hulpverlener cliënttevredenheid meet of navraagt en de uitkomsten ervan gebruikt voor verbetering van de kwaliteit van jeugdhulp

Clíentgerichtheid

- o De hulpverlener het behalen van de afgesproken resultaten uit het ondersteuningsplan centraal stelt
- o De hulpverlener voorafgaand aan de uitvoering van de jeugdhulp dat jeugdigen of hun ouders geïnformeerd worden over algemene zaken, klachtenregeling, en vertrouwenspersoon

Veiligheid

- o De leefomgeving schoon, veilig en passend is voor de jeugdige of zijn ouder
- o Het leefklimaat geschikt is voor de leeftijd en de ondersteuningsbehoefte van de jeugdige of zijn ouder

Artikel 6 Inzetbaarheid PGB

De jeugdige kan met een pgb jeugdhulp inzetten van een professionele hulpverlener, een niet-professionele hulpverlener of een naaste. Een pgb voor een naaste kan in principe alleen voor persoonlijke verzorging en toezicht ingezet worden.

Jeugdigen kunnen persoonlijke verzorging nodig hebben, bijvoorbeeld vanwege een lichamelijke beperking. Persoonlijke verzorging valt soms onder de Jeugdwet. Deze vorm van zorg kan ook vallen onder de Wet langdurige zorg (Wlz) of de Zorgverzekeringswet (Zvw). In sommige gevallen is het wenselijk dat ouders en/of familieleden de verzorging zelf bieden, bijvoorbeeld omdat het gaat om intieme verzorging (hulp bij toiletgang, het wassen en douchen van het lichaam, enzovoort). De jeugdige moet zelf de vrijheid hebben om te kiezen wie deze intieme verzorging biedt.

Jeugdigen kunnen ook (permanent) toezicht nodig hebben. Voor zover dat door huisgenoten van de jeugdige geboden wordt, valt dit niet onder jeugdhulp. De gemeente wijst alleen jeugdhulp toe om toezicht te kunnen bieden, als het gaat om toezicht ter voorkoming van gevaarlijke en bedreigende situaties. In deze situaties wordt maatwerk geleverd. Samen met het gezin wordt er in kaart gebracht hoeveel toezicht de jeugdige nodig heeft. Let op: ook in dit geval wordt er eerst onderzocht of een gezin de zorgvraag op eigen kracht kan oplossen. Dit geldt altijd en bij elke vorm van jeugdhulp.

Een pgb voor toezicht of persoonlijke verzorging wordt door de gemeente De Wolden daarom incidenteel wel vergoed, binnen de volgende kaders:

- Er wordt niet meer dan 40 uur per week toegekend (dit is vergelijkbaar met een fulltime baan);
- Als de zorgverlener werkt naast de verzorging van de jeugdige, wordt het aantal gewerkte uren afgetrokken van het aantal mantelzorguren;
- Als er sprake is van onveiligheid en/of gevaar voor een jeugdige of gezinsleden, is dit altijd onderwerp van gesprek. In deze gevallen behoudt de gemeente De Wolden zich het recht toe hier zicht op te houden, bijvoorbeeld door een uitvoeringscoördinator aan te stellen;
- De jeugdige heeft, vooral in het geval van persoonlijke verzorging, de vrijheid om de zorg door een ander te laten uitvoeren, bijvoorbeeld door een professional, als hij of zij zich daar prettiger bij voelt.

Voorbeeld 7:

Anne is zestien jaar. Ze heeft een spierziekte en zit in een rolstoel. Ze doet de HAVO en heeft vriendinnen. Ze woont samen met haar zusje en alleenstaande moeder. Iris is niet zelfstandig bij haar toiletgang en bijvoorbeeld haar intieme verzorging. Ze schaamt zich hier erg voor en vertrouwt alleen haar moeder die zorg toe. Omdat moeder op allerlei momenten van de dag naar school moet om Anne te ondersteunen, is het niet mogelijk om daarnaast een baan te hebben. Moeder is alleenstaand en vader is buiten beeld. Moeder kan een baan niet combineren met de zorg voor Anne. Moeder vraagt een PGB aan, waarmee ze zichzelf inkoop. Zodoende kan ze de verzorging van Anne uitvoeren. De indicatiesteller kijkt met moeder mee wat het gemiddelde aantal verzorgingsuren zijn.

Voorbeeld 8:

Joris is zeven jaar. Hij is gediagnosticeerd met autisme en heeft een verstandelijke beperking. Hij zit op het speciaal onderwijs. Joris komt in gevaarlijke situaties terecht als hij niet tijdig wordt bijgestuurd. Zo zet hij het gas open, klimt hij uit ramen of probeert hij spullen in het stopcontact te steken. In contact met leeftijdsgenoten is hij onvoorspelbaar en soms agressief. Helaas is gebleken dat begeleiding onvoldoende helpt om Joris te leren wat veilig en onveilig is. Thuis én op school moet er iemand zijn die toezicht houdt, om te voorkomen dat Joris zichzelf en anderen in gevaar brengt. Hiervoor wordt jeugdhulp toegekend. Ouders kunnen iemand inkopen en/of een

Voorbeeld 9:

Lisa is een meisje van veertien jaar. Ze houdt erg van gamen en zit veel op haar kamer. Als ouders aan het werk zijn of in het weekend een dagje weg gaan, komt Lisa nauwelijks van haar kamer om te eten en te drinken. Ze ontbijt dan bijvoorbeeld om 14:00, waarna ze geen avondeten meer lust. 's Nachts speelt ze lang door. Ouders zijn ontevreden over de vrijetijdsbesteding van Lisa. Ze vragen een PGB aan, omdat Lisa niet goed voor zichzelf zorgt zonder toezicht. Ouders zijn voornemens zichzelf in te kopen met het budget. Het PGB wordt niet toegekend, omdat er hier sprake is van een onwenselijke situatie, maar er dreigt geen gevaar. Wel wordt er met ouders en Lisa meegekeken of er bij Lisa sprake is van een gameverslaving, of zij hiervoor behandeld dient te worden en wat Lisa en ouders nodig hebben om ervoor te zorgen dat Lisa beter voor zichzelf zorgt.

Artikel 7. Verslag

Het verslag wordt aan het dossier toegevoegd. Er wordt geen apart verslag toegestuurd maar samengevat in de beschikking.

Artikel 8. Toekenning individuele jeugdhulp

Na het onderzoek, gesprek en toetsing van de weigeringsgronden kan de toekenning of afwijzing plaatsvinden. Dat wordt in het eerste lid geregeld.

Er zijn situaties waarin het college zonder aanvraag toch jeugdhulp wil inzetten. Om dit mogelijk te maken is in het tweede lid de mogelijkheid opgenomen om zonder aanvraag een beschikking af te geven. Van deze bevoegdheid kan in uitzonderingssituaties gemotiveerd gebruik worden gemaakt.

Artikel 9 Weigeringsgronden

Hoewel er in de wetten beperkte mogelijkheden zijn om de verlening van een pgb te weigeren, zijn er wel algemene redenen om de aanvraag te weigeren. Een en ander vloeit voort uit de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en uit vaststaande rechtspraak op grond van de sociale zekerheidswetten. Voor de volledigheid is ervoor gekozen deze situaties op te nemen in deze regeling zodat dit inzichtelijk is voor zowel de uitvoering als voor de jeugdige of zijn ouder.

Artikel 10. Inhoud van de beschikking

In de beschikking wordt opgenomen wat de duur van de beschikking is. In principe wordt een beschikking voor maximaal 1 of 2 jaar afgegeven. In afwijking hiervan kunnen in bestendige situaties beschikking voor langere tijd afgegeven worden. Bijvoorbeeld voor de duur van de basisschool, of tot de 18-jarige leeftijd. Dit ter beoordeling van de indicatiesteller.

Artikel 10. Verantwoording PGB

In dit artikel zijn diverse verplichtingen opgenomen waar de jeugdige of zijn ouder zich aan moet houden bij de verstrekking van een pgb. Bij het opstellen van dit artikel is

gekeken naar de verplichtingen zoals die golden onder de AWBZ tot 1 januari 2015 en bijvoorbeeld ook naar de voorwaarden zoals deze zijn opgenomen in de standaardovereenkomsten die de SVB aanbiedt. Hoewel niet verplicht, is het jeugdige of zijn ouder aan te raden de standaardovereenkomsten te gebruiken. Deze zijn te vinden op www.svb.nl.

De verplichtingen zijn bedoeld de rechtmatigheid van de besteding van het pgb te waarborgen.

Artikel 11. Informeren jeugdhulp aanbieders zorg in natura

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 12. Verantwoording pgb

Dit artikel behoeft geen toelichting

Artikel 13. Definitieve vaststelling pgb

Aan het eind van de verstrekkingperiode of aan het eind van een kalenderjaar moet worden vastgesteld welk deel van het pgb is besteed. Het restant vloeit weer terug naar de gemeente middels een terugvordering. Hoewel het pgb geen subsidie is in de zin van afdeling 4.2 Awb, wordt dus wel gewerkt met een vaststelling.

Aan het eind van het jaar stort de SVB het niet gebruikte deel van een pgb terug aan het college. Nu de SVB de uitbetalingen vooraf controleert, hoeft er niet achteraf gecontroleerd te worden op de betalingen. Het college moet dan enkel nog ambtshalve de jeugdige of zijn ouder op de hoogte stellen van deze terugvordering.

Overigens wil het feit dat de betalingen rechtmatig verlopen, niet zeggen dat het pgb ook daadwerkelijk rechtmatig wordt besteed. Wanneer de jeugdige of zijn ouder bijvoorbeeld feitelijk andere zorg inkoopst dan waarvoor het budget is verleend, kan dit alsnog leiden tot een terugvordering. Deze situatie is geregeld in artikel 13 van deze regeling.

Voor zover het pgb door het college zelf aan de jeugdige of zijn ouder is verstrekt en er sprake is van een niet besteed deel, moet het college dit deel zelf actief terugvorderen bij de jeugdige of zijn ouder.

Hoewel in de regeling gesproken wordt over het meedelen van de terugvordering aan de jeugdige of zijn ouder per beschikking, staat deze beschikking wel degelijk open voor bezwaar en beroep.

Artikel 14. Rechtmatigheidsonderzoek

In dit artikel is opgenomen dat de jeugdige of zijn ouder bewijsstukken dient te bewaren voor een rechtmatigheidsonderzoek naar de (inhoudelijk) juiste besteding van een pgb.

Artikel 15. Herziening, intrekking en terugvordering

Dit artikel regelt allereerst de situatie waarin aan het eind van een verstrekkingperiode of een kalenderjaar een deel van het budget onbestede overblijft. Dit deel van het budget is niet besteed volgens de voorwaarden zoals opgenomen in deze regeling en kan derhalve teruggevorderd worden.

Voorts regelt artikel 13 de herziening, intrekking en terugvordering voor de situaties waarin blijkt dat het pgb op andere wijze niet of onrechtmatig is besteed.

Artikel 16. Hardheidsclausule

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 17. Slotartikel

Alle aanvragen vanaf 1 januari 2020 worden behandeld zoals in deze regeling is omschreven. Lopende PGB's worden bij een herindicatie behandeld zoals u dat gebruikelijke is. Dit betekent niet dat een lopend PGB automatisch gelijk blijft aan het jaar ervoor. Ieder jaar wordt opnieuw gekeken naar de hoogte en inzet van het PGB. Dit kan een daling van uren tot gevolg hebben.

Lopende PGB's worden in principe niet opgehoogd per 1 januari 2020. Een aanvraag voor een ophoging van uw PGB-uren wordt wel behandeld volgens deze regeling. Dit kan gevolgen hebben voor de hoogte van het budget.